

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et liv genoplevet i erindringen, Bind I 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Et liv genoplevet i erindringen", i Heiberg, Johanne Luise: *Et liv genoplevet i erindringen*, udg. af Niels Birger Wamberg , Gyldendal, 1973-74., s. 92. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-heibfr01-shoot-idm139849789400144.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Et liv genoplevet i erindringen

Herman gjorde mine forældre begribeligt, at de måtte flytte hen til et sted, hvor jeg kunne indstudere de mange roller, jeg nu ideligt havde at læse på. De flyttede da fra Pilestræde til Vingårdsstræde, hvor et lille kammer blev mig indrømmet til eget brug. Herman besørgede de få møbler, den lille stue kunne rumme, og

* 93

hans elskværdige søster, som han havde gjort mig bekendt med, var så god at forsyne stuen med en broderet kakkellovnsskærm og en klaverstol, gaver fra hin tid, jeg bestandigt har bevaret og endnu den dag i dag er i besiddelse af. Dette gode, at have mit eget værelse, var mig på én gang kært og ukært; thi jeg ønskede ikke at være ene med Herman, og dette var nu uundgåeligt. I det lille rum sad jeg ofte og fældede bitre tårer, på samme tid som jeg indstuderede den ene lystige rolle efter den anden. Kom nu Herman, forøgedes min fortvivlelse snart over hans venlighed, snart over hans bebrejdelser for mangel på godhed for ham. De lyse øjeblikke i min tilværelse var, når jeg sad i den Heibergske kreds hos hans moder eller var indbudt i Wexschalls muntre og livlige hus, hvor alle interesser drejede sig om teatret, hvor alle samtaler gik ud på den kunst, der holdt min forkuede sjæl oppe, så jeg ikke gik tilgrunde i mine for min alder unaturlige forhold. Alle i denne kreds viste mig en opmærksomhed, som jeg endnu tænker på med taknemmelighed; og sjældent var der nogen fest i dette hus, hvori jeg ikke deltog. Desuagtet plagedes jeg ofte af tvivl, om jeg også var ret velkommen, og om man ikke tålte mig af medlidenhed. Således erindrer jeg en mig uforglemmelig juleaften. Min ældre kunstsøster havde indbudt mig til julefest; jeg var henrykt derved, thi jeg kendte kun et juletræ af andres fortælling. I vort triste hjem havde aldrig julestjernen glimret i toppen af noget træ. Da jeg var indbudt uden min søster, havde jeg ikke haft mod til at underrette min moder derom, men opsat at omtale denne sag til det sidste øjeblik. Jeg stod nu om eftermiddagen i begreb med at bede om tilladelse til at gå, da min gifte søster i samme øjeblik trådte ind ad døren med sin lille pige og sagde: »Jeg vil blive hos jer i aften.« Nu vidste jeg, at en bøn om at gå ud, når hun en enkelt gang kom i besøg, ville blive afslået. Og jeg tav. Dog, imedens jeg sad og talte med min søster, tænkte jeg på julefesten i det Wexschallske hus, hvortil jeg havde glædet mig så meget, og det var mig ikke længer muligt at tilbageholde mine barnlige tårer. »Hvad græder du for?« udbrød hun forundret. Da vi i dette øjeblik var ene i stuen, betroede jeg hende den glæde, som jeg var på det nærmeste ved at gå glip af. »Din nar!« svarede hun, »hvorfor sagde du ikke dette straks? Jeg skal nu bede moder om at lade dig gå derhen.« Hun gik derpå ud i køkkenet til min moder, der 94 med et noget fortrædeligt ansigt kom ind og sagde: »Ja, så gå da!« Min godmodige søster hjalp mig nu i min stads, og sjæleglad begav jeg mig til det Wexschallske hus, der lå i nærheden af vort. Men aldrig så snart var jeg ene på gaden, før de sædvanlige sygelige skrupler opstod hos mig. Jeg forestillede mig nu, at madam Wexschall af medlidenhed havde indbudt mig, at hun og det øvrige selskab måske gerne så, at jeg blev borte osv. Under disse refleksioner nåede jeg til hendes port i Laxegade. Jeg så op ad huset. Alle værelser var oplyste, og mit hjerte begyndte at banke af frygt og glæde. Jeg gik op ad trapperne og stod nu udenfor hendes dør; jeg hørte lystigheden indenfor, kendte mange af stemmerne, men havde ikke mod til at trække i klokkestrengen - jeg ligesom gøs ved tanken om den alarm, klokken ville gøre. Den undseelse, der således overfaldt mig i forening med min frygt for ikke at være velkommen, gjorde, at det tilsicst var mig umuligt at trække i denne streng, hvis lyd ville have åbnet mig døren til al denne herlighed. Og jeg stod - og stod - indtil jeg endelig besluttede at vende om og gå hjem igen. Og virkelig gik jeg atter hjem, hvor min indtrædelse i stuen ikke vakte liden forundring. Jeg sagde nu, at jeg havde betænkt mig og ville hellere blive hjemme hos dem. »Du er dog en underlig en,« svarede min søster, »hvad skulle det nu til?« Imidlertid var mine tanker hele aftenen hos Wexschalls. Næste dag bebrejdede madam Wexschall mig min udeblivelse. »Vi ventede på dig til det yderste, og flere, som havde glædet sig til at se dig, var ganske vrantne over din udeblivelse.« - »Ja,« tænkte jeg i mit stille sind, »hvem der havde været ganske sikker herpå!« [Denne naturlige beskedenhed hos mig gav mit væsen en ydmyghed, der forskaffede mig mange venner og veninder. Man fandt det smukt, at jeg kunne bevare denne egenskab til trods for alt, hvad der blev gjort, dels fra publikums side, dels fra mine venners, for at tilintetgøre den.]